

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M.**, bývajúceho vo V., zastúpeného JUDr. L., advokátom so sídlom v L., proti žalovaným **1/ E.**, bývajúcej v M., **2/ D.**, so sídlom v D., **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 9 C 163/2008, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9 C 163/2008 Okresnému súdu Dunajská Streda **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e

V konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 9 C 163/2008, podala žalovaná 1/ návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Dunajská Streda. Návrh odôvodnila lepšou dostupnosťou tohto súdu z miesta jej trvalého bydliska, plánovanou operáciou kolena a svojou finančnou situáciou, v rámci ktorej poukázala na výšku svojho starobného dôchodku (174,74 € mesačne), náklady na domácnosť (spolu 50,56 € mesačne) a svoju vyživovaciu povinnosť k ďalšej osobe.

Žalobca s navrhovaným prikázaním veci nesúhlasil. Označil ho za nedôvodné, keďže nehnuteľnosti sa nachádzajú v územnom obvode Okresného súdu Veľký Krtíš, ktorý tak môže prípadné úkony ohľadne prešetrenia skutkového stavu realizovať rýchlejšie a úspornejšie, a majú tu bydlisko aj svedkovia, ktorí by vo veci mohli vypovedať. Zdôraznil, že vo veci je daná výlučná miestna príslušnosť tohto súdu v zmysle § 88 ods. 1 písm. h/ O.s.p.

Žalovaný 2/ s návrhom vyjadril súhlas, ktorý bližšie neodôvodnil.

Podľa § 12 ods. 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) možno vec prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Veľký Krtíš) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Dunajská Streda). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba vždy vziať na zreteľ aj predmet konania, a to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti; zákonodarca totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie o určitých veciach neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami (§ 84 a nasl. O.s.p.) alebo by vyplývala z možnosti účastníka zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných súdov (§ 87 O.s.p.), ale aby vec prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu.

Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalovanej 1/ vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade je predmetom konania zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Miestna príslušnosť v tejto veci sa riadi ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti,

konkrétne § 88 ods. 1 písm. h/ O.s.p., podľa ktorého namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého je nehnuteľnosť, ak sa konanie týka práva k nej. Ide teda o zákonom vyjadrenú zásadu, aby vec prejednal a rozhodol súd, v obvode ktorého sa predmetné nehnuteľnosti nachádzajú. Preto dôvodom pre výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také osobitné okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednaní veci iným než príslušným súdom. Návrh žalovanej 1/ z takých okolností nevychádza.

Žalovaná 1/ odôvodňuje vhodnosť ňou navrhovanej delegácie veci výhradne dôvodmi spočívajúcimi v jej osobe – vzdialenosťou svojho bydliska od sídla miestne príslušného súdu, zdravotným stavom a finančnou situáciou, ktoré jej zrejme sťažujú možnosť zúčastniť sa konania na miestne príslušnom súde. Uvedené okolnosti nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti sú totiž problémy tohto druhu (napríklad že účastník konania nemá bydlisko v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky) skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. V súvislosti s tvrdením žalovanej 1/ o existencii vyživovacej povinnosti k ďalšej osobe (ktorou je podľa obsahu spisu jej syn, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie), Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že samotné zaradenie osoby do evidencie uchádzačov o zamestnanie automaticky nezakladá vyživovaciu povinnosť rodiča k tejto osobe, ak pre to nie sú dané aj ďalšie zákonné predpoklady. Pokiaľ ide o zdravotný stav žalovanej 1/, jeho vplyv na (ne)možnosť zúčastňovať sa pojednávani na miestne príslušnom súde nie je dostatočne preukázaný, najmä keď z obsahu spisu nemožno posúdiť, či k plánovanej operácii skutočne došlo.

Napokon je potrebné zohľadniť nesúhlasné vyjadrenie žalobcu a skutočnosť, že v prípade vyhovenia návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Dunajská Streda by práve na jeho strane mohlo dôjsť k ťažkostiam (napr. k nárastu trov konania) spojeným s účasťou v konaní na tomto súde, čo by mohlo viesť k jeho neprípustnému znevýhodneniu a tým k rozporu s daným zákonným stavom.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podstatné podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 12 ods. 2 O.s.p.; návrhu preto nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. septembra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková